Ner 201. ROK 1834. WTOREK 2 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12.° miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE. Dziś Stefana Króla.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE. Dziś Mir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Therm. suchy	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
7	27" 6"567	+ 15°,8	5°,40	Zaden	Pogoda z Chmurami	
1. 12	6, 580	24, 0	6, 04	Pł. Wschodni słaby	„ „	
3	6, 354	25, 2	5, 86	„ „	„ „	
9	6, 819	+ 17, 3	6, 08	Północny słaby	„ „	

Część Polityczna.

Kraków 2 *Września*. Przez ciągłe po ostatnich deszczach pogody i upały znowu dziś w rozgrzaney Wiśle, czego nikt prawie niezapamięta, we Wrześniu!.. nayzbawienniejszych używamy kąpieli. Onegdy i wczoray, widziano bardzo wielu kąpiących się.

Zaszczytnie znana z rzadkich talentów i nauk, równie jak z przymiotów osobistych serca i duszy, Pani Eugenija de Rochetin Bocquel, która przed kilku laty w województwie Krakowskiém, a późniéy w stolicy królestwa Polskiego, z zadowolnieniem Rządu i Rodziców, utrzymywała Szkołę wyższą płci żeńskiéy; — otwiera dziś w Krakowie, za pozwoleniem władz krajowych, takiż sam zakład użyteczny. Pani Eugenija Bocquel, niepotrzebuje obszernieyszych polecań swojego Instytutu. — Wdzięczność bardzo wielu już Rodziców, za wychowanie swych córek przez tęż szanowną mistrzynię, któréy głównym celem jest zawsze, obok przyjemnych talentów, ukształcenie moralne i religiyne, stanowi jéy naychlubnieysze świadectwo. — Osoba ta oświecona, i szczęśliwa w udzielaniu swych nauk, znaną jest prócz tego światu literackiemu z wielu dzieł, a mianowicie z pięknego przekładu na język francuzki wsławionéy powieści historycznéy Bernartowicza w 4 tomach, pod tytułem Pojata, — któréy ozdobne wydanie paryzkie, znayduje się już w ręku Publiczności.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Wieden 16 *Sierpnia*. Dnia 13 wrócili cesarstwo JJ. z Baden do zamku letniego w Schoenbrunn. Przy końcu b. m. udadzą się Nayjaśnieysi Państwo do Brunn dla zwiedzenia tamteyszego obozu, który się składać będzie z 16 batalijonów piechoty linijowéy, 4 batalijonów strzeleckich, 6 pułków jazdy, 6 bateryi artyleryi, pionijerów, pontonierów i t. d.

Mianowany przez króla Ottona jenerałnym konsulem w Wiedniu, baron Jerzy Sina, został przez rząd tuteyszy uznany.

Już przez kilka poczt nie odebrano żadnych wiadomości o interessach Wschodu, albo jaśniéy mówiąc o stosunkach angielsko-tureckich. Zdaje się, iż bliżéy wyjaśnione zostały niektóre z punktów w sporze będących; co skłoniło admirała angielskiego, że na ponowienie ze strony P. Ponsonby zawierzytelnionego przy Porcie posła W. Brytanii wezwanie, poprzestał dalszych demonstracyi. Podług listów ze Stambułu, potwierdza się co dawniéy mówiono, że w konferencyjach

téy sprawy dotyczących, miewa udział pełnomocnik pewnego bezpośrednio nie interesowanego mocarstwa, i jego to staraniom przypisać poczęści należy, że przyszła do skutku wyżéy wspomniona tymczasowa pacyfikacya. Z tego samego źródła dowiadujemy się, że Porta od chwili zawarcia traktatu Petersburskiego, poczyniła wielkie zmiany tak w rozłożeniu woyska jako i potrzeb oraz wszelkich materyjałów wojennych, nietylko wewnątrz kraju ale i w okolicach nadbrzeżnych w szczególności.

Słychać, że rząd nasz zawrze układy z Portą, dotyczące przedsięwzięcia wzajemnych środków, dla uspokojenia burzliwych, i chciwych łupu Bośniaków. *(G. W.)*

Berlin 20 *Sierpnia.* W tuteyszém ciele dyplomatycznêm, mają zayść niejakie zmiany: poseł angielski Minto, powodowany interessami familiynemi, żądał u dworu swego, ażeby go odwołano.

Od dni kilku przybyło do naszéy stolicy wielu officerów rossyiskich, dla obeyrzenia tuteyszych zakładów woyskowych. Znakomitsi między nimi są, jenerałowie Bystrom i Sumaroków. *(G. W.)*

Paryż 14 *Sierpnia.* Na wczorayszém posiedzeniu naradzała się izba deputowanych nad szczegółowemi paragrafami adressu odpowiedniego na mowę króla. Wszystkie ustępy przyjęte zostały z odrzuceniem wszelkich wniosków i projektowanych poprawek lub dodatków, co z względu niektórych szczegółów o polityce, w adresie zawartych, powszechne na trybunach sprawiło zadziwienie. Dziś głosowano nad ogólném przyjęciem, które nastąpiło większością 256 przeciwko 39 kreskom. Wybrano potém wielką deputacyę do złożenia adresu, a prezes izby doniósł, że król przyjmie ją w sobotę (16) około południa. —

Journal des Debats jest wyraźnie rozgniewany ze sposobu w jakim przyjęcie adressu nastąpiło; i w samey rzeczy jest to pierwszy przypadek że w ciągu jednego posiedzenia ukończyły się rozprawy nad adresem. Wszyscy przyznają Panu Etienne, autorowi tego projektu, wielką zręczność w jego dwuznacznêm wysłowieniu i całym układzie adresu, który w ogólności jest nieprzychylny ministrom.

Uważano, że w rozprawach nad adresem, oppozycya zachowała się zupełnie cicho, szczególniey w mieyscach gdzie była mowa o polityce zagraniczney.

Xiąże Tayllerand spodziewany dopiero dnia 18 lub 20 b. m. Zabawiwszy przez tydzień w Paryżu, pojedzie do dóbr swoich w Touraine. *Constitutionel* mniema, że obecność tego dyplomata, była potrzebna dla podania ministrom rady względem wykonania traktatu poczwórnego, tudzież dla porozumienia się jak dalece Francya może się sprawą wschodu zaymować.

Dnia 8 odebrano w Tulonie depeszę telegraficzną, z poleceniem do wszystkich ajentów morskich, ażeby dawano jak nayściśleyszą baczność na okręty i statki przybywające z Hiszpanii i ściśle rekognoskowano wszystkie bez różnicy osoby, dla przekonania czy nie masz między niemi D. Karlosa, którego rysopis dokładny załączono. Tegoż dnia wieczorem, wysłano z Tulonu okręty przeznaczone do brzegów hiszpańskich; popłynęły w kierunku na południo-zachód. *(G. W.)*

Londyn 16 *Sierpnia.* Dnia wczorayszego udał się król osobiście do izby wyższey, gdzie znaydowali się także zebrani członkowie izby niższey, i stósowną mową odroczył teraźnieysze posiedzenie parlamentu. Mowa królewska nie zawiera nic szczególnieyszego. Zawiadomił w niey monarcha izby, iż zostaje ciągle w dobrem porozumieniu z mocarstwami zagranicznemi, ale ubolewał że interessa belgijsko-hollenderskie doznają przewłoki. Woynę domową w Portugalii uważa za ukończoną. Co do wypadków w Hiszpanii, wynurzył nadzieję prędkiego jey załatwienia, ponieważ zajął się tą sprawą łącznie z królem francuzów, i mocarstwami które traktat z d. 22 lipca podpisały. Spokoyność Turcyi nie zostanie naruszoną; król oświadczył, iż spodziewa się, że w tamtey okolicy nie zaydą wypadki, któreby pokóy Europy naruszyć mogły.

Xiąże Tayllerand jeszcze nie wyjechał.— Dnia wczorayszego znaydował się u lorda Palmerston na konferencyi, do którey należeli także posłowie hiszpański, portugalski i grecki. —

Z Baltimore donoszą, że w kopalniach złota kraju Georgii, przy kopaniu kanału do mycia złota w dolinie Nacoochee, znaleziono pod ziemią w głębokości 7 do 9 stóp, zasy-

paną wioskę indyjską liczącą 34 chat, z których niektóre znaydowały się w zwirze piasek złoty zawiérającym. W tych chatach znaleziono sprzęty doskonałey roboty; są one dowodem, że ich mieszkańcy byli daleko więcey wykształceni od dzisieszych indyjan.

Z Lima odebrano pisma po d. 25 kwietnia. W tém mieście panowała wielka radość z powodu ukończęnia woyny domowey; woysko stojącego na czele powstania jenerała Gamarra, przeszło zupełnie na stronę zacnego prezydenta Orbegoso.

Na posiedzeniu izby wyższey d. 11 b. m. gdy przyszło do drugiego czytania bilu o dziesięcinach w Irlandyi, było za czytaniem 122 a przeciwnych 189 głosów, a zatém bil rzeczony większością 67 krések, przez izbę wyższą odrzucony został. — W izbie niższey naradzano się nad dodatkami zrobionemi w izbie wyższey do bilu o ubogich, i takowe po mocnym lecz bezskutecznym oporze, przyjęto. *(G. W.)*

Madryt 6 *Sierpnia.* W mowie przedwstępnéy, którą miał hr. Torreno w izbie procerów przy wnoszeniu swego projektu skarbowego, powiedział między innemi: »Gdy razu jednego miałem sposobność zapytać cesarzową Katarzynę II, gdzie znayduje dostateczne środki do swoich wielkich przedsięwzięć, odpowiedziała mi ta wielka monarchini: »W nieustannéy rachubie.» Gdybyśmy szli za tym przykładem, nie ucískałoby mnie dzisiay smutne brzemie finansowe kraju naszego.» — Z obrazu przedstawionego izbie przez P. Torreno, pokazuje się, że czysty dochód teraźnieyszy, nie czyni w ogólności więcéy, jak 519,593,074 realów. Wydatki etatowe według planu za rok 1831, na rok bież: przyjęte, wynoszą 599,033,274 realów; jest więc czystego deficytu 79,450,200. Przydawszy wydatki nieprzewidziane, a mianowicie: koszta na utworzenie i utrzymanie korpusu karabinierów nadbrzeżnych, wynoszącego 2225 ludzi, 19,066,667 r.; dodatek do umorzenia długu krajowego 20,768,635; nadzwyczayne koszta wojenne do końca grudnia 1833 r. 29,204,562; takież do 31 maja 1834 r. 31,418,337; takież do końca b. r. 73,827.680; zaległość dla marynarki od 30 grudnia 1830 r. 30,787,830; zaległe wydatki na operacye finansowe dla utrzymania kredytu w latach od r. 1829 do 1833, 51,798,755; ogół deficytu będzie 336,264,666. *(G. W.)*

Bruxella 15 *Sierpnia.* Dnia wczorayszego zamknięte zostały posiedzenia izb obu, przez ministra spraw zagranicznych, na mocy postanowienia królewskiego.

Były minister P. Rogier, ma bydź gubernatorem Antwerpii. *(G. W.)*

Frankfort 14 *Sierpnia.* Stósownie do postanowienia seymu niemieckiego z d. 10 lipca, zakazana została w całych Niemczech podobnie jak poprzednio w Prussach, przedaż wszelkich artykułów, wydawanych kosztem księgarni Heydeloff i Campe w Paryżu.

Dnia 17 *Sierpnia.* Podany adres izby deputowanych francuzkich na mowę tronową, odznacza się dwoma szczególniéy wyrażeniami. Piérwsze ściąga się do interwencyi hiszpańskiéy. Mowa królewska zwracała na ten przedmiot baczną uwagę izby; ta zaś w odpowiedzi wynurza tchnące pokojem życzenia, co się zdaje wcale nie do smaku dziennikowi *Journal des Débats.* — Drugie wyrażenie tyczy się spraw Wschodu. »Cieszymy się nadzieją, (są słowa adressu) że rząd W. K. Mości nie spuści na chwilę z uwagi ważnych okoliczności, obchodzących równowagę Europy.» *(G. W.)*

Darmstadt 13 *Sierpnia.* Niezbyt dawno, otrzymały władze rządowe wiadomość, że syn pewnego znakomitego urzędnika, wiezie pakę z buntowniczemi odezwami drukowanemi w Offenbach, a przeznaczonemi do rozrzucenia między akademików w Giesen. Na milę drogi od rzeczonego miasta, zatrzymano jadącego ucznia, i rzeczywiście znaleziono przy nim zapowiedziane odezwy, jego zaś aresztowano i do Giesen przyprowadzono. W skutek tego odkrycia, posłano natychmiast rozkaz do Offenbach, gdzie policyja przetrząsała z wszelką ścisłością księgarnię pod firmą sukcessorów Brede, oraz mieszkanie jednego z właścicieli téyże Pana Pieller, ale nic nie znaleziono.

Znany kaznodzieja wieyski, młody Hermann z pod Offenbach, po krótkiém tu zatrzymaniu, odesłany został do domu waryjatów. *(G. W.)*

Rzym 7 *Sierpnia.* Z mowy papieża mianey na ostatnim konsystorzu nadzwyczaynym, część jedna drukiem ogłoszoną została. Nie ma tam wyraźney wzmianki, że kardynał patryarcha Lizbony wyświęcił obranych przez

Don Pedra biskupów, namieniono tylko, że to wyświęcenie bez wiedzy papieża było wykonane. Z rozkazu papieża ogłosił kardynał wikary *tryduo*, czyli trzydniowe modły w kościele ś. Maryi maggiore, dla ubłagania niebios, ażeby odwróciły cierpienia i męczarnie kościoła, które w ostatnich czasach jak gdyby rózgą zniszczenia zjawiały się w krajach niektórych. Podobne modły zwykły się odbywać tylko w przypadkach nadzwyczaynych, a papież i kardynałowie mają zwyczay znaydować się na nich. W samey rzeczy trzeba przyznać, że kościół katolicki znayduje się w wielkiém niebezpieczeństwie utracenia naylepszych prowincyi swoich, to jest półwyspu Pyryneyskiego, jeżeli potrwają dłużey środki jakich się tam przeciwko dotychczasowemu rzeczy porządkowi chwytają. Wiadomość, że oyciec ś. przychylił się do rozporządzeń Don Pedra i pozwolił na zniesienie klasztorów, była wymysłem gazet francuzkich. — Grzegorz XVI. zdaje się bydź nareszcie tego przekonania, że powolnością nic w tym przedmiocie nie wskóra, i że chcąc co dobrego dla kościoła zdziałać, trzeba wystąpić z mężką i niezachwianą wolą. — Z Brazylią zostaje dwór rzymski w jak naylepszém porozumieniu; przybył tu nadzwyczayny poseł tego kraju w osobie P. de Rocha, który będzie miał zaszczyt złożyć dnia jutrzeyszego swoje pismo wierzytelne w ręce papieża. Dotychczasowy posłannik brazylski, komandor F. Mouiz Tavares według podobieństwa ma opuścić Europę. *(G. W.)*

Konstantynopol 26 *Lipca*. Uzbrajania na morzu dzieją się ciągle z niezmienną gorliwością, a w organizacyi siły lądowey niczego Porta nie zaniedbuje. Pomimo wielkich wydatków, jakich wymaga podobnie wojenna postawa, finansowe położenie Porty jest więcey pomyślne aniżeli spodziewać się można było; — co stawia ją w możności stopniowego ulepszenia swego stanu moralnego, ażeby z fizycznym postępem trzymał przynależną równowagę. Przyczynia się do tego ta okoliczność, że w całém państwie, a mianowicie w bogatych okolicach Brussy, wypadł tegoroczny zbiór jedwabiu i opium bardzo pomyślnie, które to artykuły, jak wiadomo, są samokupstwem czyli monopolium rządowém. Już dawno nie pamiętają tak obfitego rodzaju; skarb zyskuje na tém ogromne summy.

(G. W.)

Doniesienia.